

Psykologia

Psykologia tieteenä

Psykologia on tiede, joka tutkii ihmisen psyykkistä toimintaa ja käyttäytymistä. Ihmisen psyykkisiä toimintoja ja käyttäytymistä tarkastellaan esimerkiksi kehityspsykologian, kognitiivisen psykologian, neuropsykologian, oppimispsykologian, persoonallisuuspsykologian, sosiaalipsykologian, sekä emootio- ja motivaatiopsykologian teorioissa. Psykologista tietoa sovelletaan muun muassa ihmisen mielenterveyden, terveyden ja työhyvinvoinnin edistämiseksi: jokaisella ihmisellä on oikeus mielekkäseen elämään sisäisten ja ulkoisten voimavarojensa avulla.

Psykologinen tieto rakentuu empiiristen tutkimustulosten varaan. Tästä seuraa, että psykologian tutkimusmenetelmien hallitseminen on edellytys niiden avulla tuotetun psykologisen tiedon ymmärtämiselle.

Psykologia oppiaineena

Psykologian perus- ja aineopintokokonaisuuksien suorittaminen antaa valmiudet sekä ihmisen psyykkistä toimintaa ja käyttäytymistä koskevaan tieteelliseen ajatteluun että tutkimuksessa käytettävien menetelmien ymmärtämiseen. Psykologian syventävien opintojen suorittaminen antaa valmiudet uuden psykologisen tiedon itsenäiseen tuottamiseen ja sen soveltamiseen, erityisesti psykologisten arviointi- ja hoitomenetelmien käyttöön. Yhdistettynä sivuaineopintoihin sekä kieli- ja viestintäopintoihin, psykologian opintokokonaisuudet suorittavalla opiskelijalla on edellytykset vaikuttaa ihmisten elämään ja elinolosuhteisiin yhteistyössä muiden alojen asiantuntijoiden kanssa.

Psykologian opintojaksot muodostavat viisi sektoria, jotka ovat 1) kasvatus-, kehitys- ja persoonallisuuspsykologia, 2) terveyden ja mielenterveyden psykologia, 3) kognitiivinen psykologia ja neuropsykologia, 4) työ- ja organisaatiopsykologia sekä 5) psykologinen tutkimus. Pääaineopiskelijoiden opintoihin sisältyy myös erilaisia soveltavia ja integroivia opintojaksoja. Ensimmäisenä kolmena vuonna, suorittaessaan kandidaatin tutkintoa, opiskelijat pääasiassa kuuntelevat luentoja, lukevat kirjoja, tutustuvat psykologin työhön ja harjoittelevat ammatillisen keskustelun perusvalmiuksia. Viimeisenä kahtena ja puolena vuotena, suorittaessaan maisterin tutkintoa, opiskelijat syventävät tietämystään psykologin ammatillisista ja tieteellisistä valmiuksista.

Psykologian laitoksen ammatillisessa opetuksessa korostuu käytännönläheisyys ja perustaitojen harjoittelu jo opintojen varhaisessa vaiheessa sekä empiiristä tukea saaneiden interventiomenetelmien hallinta. Erityisesti psykologian syventävien opintojen opintojaksoilla korostetaan ongelmakeskeistä työskentelyotetta, jossa opiskelija joutuu yhdistämään psykologian eri osa-alueiden tietoja ja taitoja psykologin työlle tyypillisten tapausten ja kysymysten ratkaisemiseksi. Opiskelijat pääsevät harjoittelemaan psykologin valmiuksiaan jo opiskeluaikanaan. Laitoksella oleva Psykologipalveluiden kehittämissyksikkö ja siinä toimiva opetuskliniikka tarjoaa maksullisia tutkimus- ja kuntoutuspalveluja ja psykoterapiaa.

Tampereen yliopiston psykologian laitoksella tutkitaan mm. lasten kehitystä, terveyttä ja mielenterveyttä, syömiskäyttäytymistä, sosiaalista kognitiota, emootioita, ihmisen tiedonkäsittelyn psykologisia ja hermostollisia mekanismeja, sekä työ- ja organisaatio-psykologiaa. Opiskelijoiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin sisältyvät opinnäytteitä pyritään kytkemään laitoksen keskeisiin tutkimusalueisiin.

Psykologian tutkintojen suorittaminen

Psykologian kandidaatin tutkinto on alempi korkeakoulututkinto: sen laajuus on 180 opintopistettä ja sen voi suorittaa päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa.

Psykologian kandidaatin tutkinnon suorittaminen tuottaa kelpoisuuden sellaisten tehtävien ja virkojen hoitamiseen, joiden haltijalta edellytetään alemman korkeakoulututkinnon suorittamista. Psykologian kandidaatin tutkinnon suorittaminen tuottaa lisäksi kelpoisuuden psykologian maisterin tutkinnon suorittamiseen.

Psykologian maisterin tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto: sen laajuus on 150 opintopistettä ja sen voi suorittaa päätoimisesti opiskellen kahdessa ja puolessa lukuvuodessa.

Psykologian maisterin tutkinnon suorittaminen tuottaa kelpoisuuden sellaisten tehtävien ja virkojen hoitamiseen, joiden haltijalta edellytetään ylempään korkeakoulututkinnon suorittamista. Psykologian maisterin tutkinnon suorittanut henkilö voi hakea oikeutta toimia laillistettuna terveydenhuollon ammattihenkilönä ja käyttää psykologin ammattinimikettä (L559/1994). Psykologian maisterin tutkinto antaa jatkokoulutuskelpoisuuden ammatillisen erikoistumistutkinnon tai tieteellisen jatkotutkinnon suorittamiseen. Tällaisia tutkintoja ovat psykologian lisensiaatin, psykologian tohtorin ja filosofian tohtorin tutkinnot.

Psykologian maisterin tutkinnon suorittaneet henkilöt toimivat yleisimmin julkisyhteisöjen tehtävissä: psykologeina kouluissa, perheneuvoloissa, mielenterveystoimistoissa, sairaaloiden psykiatrisissa yksiköissä, terveyskeskuksissa tai työvoimatoimistoissa.

Yhä useammat psykologian perus- tai jatkotutkinnon suorittaneet henkilöt sijoittuvat julkisyhteisöjen ulkopuolelle, esimerkiksi asiantuntijoiksi yritysten henkilöstöhallinnon tehtäviin.

Tutkintojen rakenteet

Syksyllä 2005 aloittaneet

Psykologian kandidaatin tutkinto

Orientoivat opinnot ja HOPS	2 op
Tiedekunnan yhteiset opinnot	25 op
Kieli- ja viestintäopinnot	14 op
Pääaine, perus- ja aineopinnot, joihin sisältyy tutkielma ja sitä tukevat opinnot 10 op	85 op
Sivuaineopinnot, joista yhtä oppiainetta vähintään 35 op	54 op
Yhteensä	180 op

Psykologian maisterin tutkinto

Psykologian syventävät opinnot johon sisältyvät pro gradu –tutkielma 40 op ja psykologin ammattikäytännön opinnot 45 op	102 op
Psykologiharjoittelu	30 op
Muut opinnot	18 op
Yhteensä	150 op

Syksyllä 2004 tai aiemmin aloittaneet

Psykologian kandidaatin tutkinto

Yhteiset opinnot	10 ov
Kieli- ja viestintäopinnot	9 ov
Pääaine, perus- ja aineopinnot, joihin sisältyy tutkielma ja kypsyysnäyte	41 ov
Sivuaineopinnot, joista yhtä oppiainetta vähintään 25 ov	60 ov
Yhteensä	120 ov

Psykologian maisterin tutkinto

Kandidaatin tutkinnon lisäksi: Psykologian syventävät opinnot johon sisältyvät pro gradu –tutkielma ja harjoittelu	60 ov
Yhteensä	180 ov

Psykologian tutkintoihin sisältyvien opintokokonaisuuksien suorittaminen

Opiskelija saa edetä aineopinnoista syventäviin opintoihin kun hän on suorittanut psykologian kandidaatin tutkinnon kokonaisuudessaan tai jos hänellä katsotaan olevan riittävät tiedot ja taidot syventävän tason opetuksen seuraamiseen. Opintojen ohjeellinen eteneminen on kuvattu jäljempänä.

Sivuaineopintojen suorittaminen perehdyttää opiskelijan yhden tai kahden muun tieteenalan tutkimuskohteisiin, käsitteisiin ja tutkimusmenetelmiin. Näihin tulee sisällyttää yhden oppiaineen opintokokonaisuus, jonka laajuus on vähintään 35 opintopistettä. Muiden oppiaineiden valinnassa kannattaa ottaa huomioon, että psykologian kandidaatin tutkinto tuottaa kelpoisuuden eräisiin virkoihin vain, jos tutkintoon sisältyy tietyn laajuinen kokonaisuus muun oppiaineen opintoja.

Opiskelija voi valita muiden oppiaineiden opintokokonaisuudet haluamiltaan laitoksilta, yli tiedekuntarajojen. Muiden oppiaineiden valinnassa on kuitenkin syytä huomata, että niiden järjestämisestä vastaavat laitokset voivat rajoittaa opintojaksoille valittavien opiskelijoiden määrää.

Yhteiset opinnot

Syksyllä 2004 ja sitä myöhemmin aloittaneet opiskelijat suorittavat pääaineopintojen yhteydessä tiedekunnan yhteiset opinnot (ks. kuvaukset s. 14-18). Psykologian pääaineen opiskelijat suorittavat tiedekunnan yhteiset opinnot lukuun ottamatta empiirisen tutkimuksen menetelmät jaksoa (3 op). Tämän jaksosijasta he suorittavat psykologian intensiivijaksoson (3 op). Intensiivijaksolla psykologian pääaineopiskelijoille annetaan opintojen ohjausta, jonka jälkeen opiskelijan voi laatia henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS).

Psykologian laitoksen yhteisten opintojen kunkin opintojakson opetusohjelmassa mainitut vastuuopettajat ottavat suoritukset vastaan, päättävät mahdolliset korvaavuudet ja antavat opintojaksoihin liittyviä lisätietoja.

Yleisopinnot

Ennen vuotta 2004 aloittaneilta opiskelijoilta vaaditaan tiedekunnan yleisopinnot (ks. tiedekunnan kotisivu).

Psykologian opiskelu sivuaineena

Sivuaineopiskelijat voivat sisällyttää tutkintoonsa psykologian perusopinnot (25 op/15 ov) ja kahdeksan psykologian aineopintojen opintojaksoa (40 op/24 ov) sekä syventäviä opintoja vähintään 27 op (16 ov). Eräät psykologian aineopintojaksot ja useimmat syventävien opintojen opintojaksot on suunnattu ainoastaan psykologian pääaineopiskelijoille. Opintojaksoille osallistumista koskevat rajoitukset ilmoitetaan kunkin opintojakson kohdalla erikseen.

Sivuaineopiskelijat voivat valita yhden kolmesta erilaajuisesta psykologian opintokokonaisuudesta:

Psykologian opinnot sivuaineopiskelijoille I (25 op/15 ov)

Psykologiaa voi opiskella sivuaineena suorittamalla psykologian perusopinnot (25 op/15 ov).

Psykologian opinnot sivuaineopiskelijoille II (65 op/39 ov)

Perusopintojen (25 op/15 ov) lisäksi opiskelija voi suorittaa aineopintoja (40 op/24 ov). Aineopinnoista voidaan suorittaa opintojaksot A1–A8.

Psykologian opinnot sivuaineopiskelijoille III (92 op/55 ov)

Perusopintojen (25 op/15 ov) ja aineopintojen (40 op/24 ov) lisäksi opiskelija voi suorittaa syventäviä opintoja 27 op/16 ov. Syventävistä opinnoista voidaan suorittaa opintojaksot S1 Tutkimusmenetelmät III (7 op/4 ov), S2 loppuentti (5 op/3 ov + 5 op/3 ov) ja S11 täydennystentti (10 op/6 ov). Tämän lisäksi opiskelijat voivat suorittaa muita psykologian syventäviä opintojaksoja (S10), joiden tarjonta vaihtelee vuosittain.

Lisätietoja psykologian opiskelusta, opetustiloista ja -ajoista sekä opettajista: <http://www.uta.fi/laitokset/psyk/>.

Psykologia

Intensiivijakso (3 op)

Psykologian pääaineopiskelijat suorittavat perusopintojaksojen lisäksi pakollisen intensiivijakson, jonka aikana opiskelija perehtyy yliopisto-opintoihin yleensä ja psykologian opintoihin erityisesti. Opintojaksolla annetaan opinto-ohjauksen lisäksi tietoa psykologian laitoksen tutkimusryhmien toiminnasta ja siihen osallistumisesta.

Perusopinnot (25 op/15 ov)

Psykologian perusopintojaksojen suorittaminen antaa valmiudet ihmisen psyykkistä toimintaa ja käyttäytymistä koskevaan tieteelliseen ajatteluun. Psykologian perusopintojaksot järjestetään yhteistyössä muiden yliopistojen psykologian laitosten kanssa psykologian yliopistoverkosto Psykonetin videoneuvottelulaitteiston välityksellä.

P1 Kehitys- ja ikäkausipsykologia I (5 op/3ov)

Kurssin tavoitteena on esitellä uusimpia tieteellisiä näkemyksiä ja havaintoja kehityksen kulusta lapsuudessa, nuoruudessa ja aikuisuudessa. Kursilla käsitellään kehityspsykologian historiaa, peruskäsitteistöä ja tutkimusmenetelmiä. Opiskelija oppii ymmärtämään, miten kehitys etenee erilaisen yksilö- ja ympäristötekijöiden välisinä vuorovaikutusprosesseina.

Työtavat: luennot (24 t), luennoilla ilmoitettava artikkelikokoelma ja kirjallisuus:

Bee, Lifespan development, HarperCollins 1998 (kappaleet 1–10).

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Suositus suoritusajankohdaksi: 1. opintovuosi, 1. periodi.

P2 Kognitiivinen psykologia ja neuropsykologia I (5 op/3 ov)

Opiskelija oppii tuntemaan kognitiivisen psykologian ja neuropsykologian historiaa ja tutkimuskohdetta, peruskäsitteistöä ja tutkimusmenetelmiä. Opiskelija tuntee havaitsemiseen, tarkkaavaisuuteen ja muistiin liittyvien tiedonkä-

sittelytahtumien rakennetta ja luonnetta ja hänellä on myös perustiedot neuroanomiasta, neurofysiologiasta ja aistijärjestelmien toiminnasta. Työtavat: Luennot (24 t) ja kirjallisuus:

1. **Eysenck, Keane**, Cognitive psychology: A student's handbook, Psychology Press 2000.
2. **Kalat**, Biological psychology, 4. tai 5. painos, Wadsworth 1992 tai uudempi painos.

Kirjat tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Suositus suoritusajankohdaksi: 1. opintovuosi, 2. periodi.

P3 Persoonallisuuspsykologia I (5 op/3 ov)

Opiskelija oppii määrittelemään persoonallisuuspsykologian keskeiset käsitteet ja perehtyy yksilön elämänkulun, identiteetin, minuuden ja ympäristön suhdetta koskevien toimintaa suuntaavien ajattelumallien, temperamentin ja suurten persoonallisuuspiirteiden näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää myös, miten persoonallisuus muotoutuu yksilö- ja ympäristötekijöiden välisessä kaksisuuntaisessa vuorovaikutusprosessissa.

Työtavat: luennot (16 t) ja kirjallisuus:

Pervin, The science of personality, Wiley 1996.

Kirja tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Suositus suoritusajankohdaksi: 1. opintovuosi, 3. periodi.

P4 Psykologian tutkimusmenetelmät I (5 op/3 ov)

Opintojaksolla perehdytään tieteellisen ajattelun periaatteisiin, psykologiassa käytettäviin tutkimusmenetelmiin ja tutkimuksen teon vaiheisiin. Opiskelija tutustuu psykologiselle tutkimukselle tyypillisiin muuttujiin, tutkimusasetelmiin ja mitausmenetelmiin. Opintojakson suorittanut opiskelija ymmärtää psykologisen tutkimusprosessin vaiheet ja osaa lukea psykologisia tutkimusraportteja sekä teoreettisesta että empiirisestä näkökulmasta.

Työtavat: luennot (26 t), demonstraatiot (5 t) ja kirjallisuus:

1. **Neale, Liebert**, *Science and behavior: Introduction to methods of research*, Prentice-Hall 1986.
 2. **Stanovich**, *How to think straight about psychology*, 4. painos, HarperCollins 1996.
- Luento- ja kirjallisuuskuulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.
Pääaineopiskelijoille lisäksi harjoitukset ja harjoitustöiden palautekeskustelu (10 t).
Suositus suoritusajankohdaksi: 1. opintovuosi, 3.–4. periodi.

P5 Terveiden ja mielenterveyden psykologia I (5 op/3 ov)

Opintojakson suorittanut opiskelija oppii keskeisimmät mielenterveyden häiriöiden selitysmallit ja esiintyvyyden väestössä ja ymmärtää miten mielenterveyden häiriöt muotoutuvat yksilö- ja ympäristötekijöiden välisessä kaksisuuntaisessa vuorovaikutuksessa. Opiskelija tutustuu myös mielenterveyden häiriöiden ja terveysongelmien psykologisen hoidon teoreettisiin perusteisiin ja käytäntöihin terveydenhuollon piirissä.

Työtavat: luennot (18 t) ja kirjallisuus:

1. **Eysenck**, *Psychology: an integrated approach*, Longman 1998, kappaleet 17, 18 ja 19 tai **Smith, Nolen-Hoeksema, Fredrickson**, *Atkinson and Hilgard's introduction to psychology*, Wadsworth 2002, opettajan ohjeiden mukaan.
2. **Lönnqvist, Partonen, Marttunen, Henriksson, Heikkinen** (toim.), *Psykiatria. Kysymyksiä ja vastauksia*, Duodecim 2001, kappaleet 1, 2, 18–27.
3. **Kendall**, *Childhood disorders*, Psychology Press 2000.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Suositus suoritusajankohdaksi: 1. opintovuosi, 4. periodi.

Aineopinnot (60 op/36 ov)

Psykologian aineopintojaksojen A1–A8 suorittaminen antaa valmiudet ihmisen psykologisen toiminnan ja käyttäytymisen tutkimusmenetelmien ominaispiirteiden ymmärtämiseen. Psykologian pääaineopiskelijat suorittavat lisäksi aineopintojakson A9 Kandidaatin tutkielma ja Psykologian ammattikäytäntö I –opintokokonaisuuden (A10–A12), joka antaa yhtäältä valmiudet ymmärtää psykologisia arviointi-, tutkimus- ja interventio-menetelmiä, toisaalta mielikuvan psykologin työtehtävistä erilaisissa psykologista tietoa soveltavissa työyhteisöissä.

Asetuksen 318/1996 mukaista tutkintoa suorittavat (katso ”Tutkinnon rakenne syksyllä 2004 tai aiemmin aloittaneet”, suorittavat aineopinnoista opintojaksot A1–A10 lukuun ottamatta opintojaksoja A2 ja A7.

A1 Persoonallisuuspsykologia II (5 op/3 ov)

Opiskelija oppii erilaisiin persoonallisuuden käsitteisiin (behavioristinen, humanistis-eksistentiaalinen, piirreteoreettinen, psykodynaaminen ja sosio-kognitiivinen) kytkeytyvät persoonallisuuden tutkimusmenetelmät ja perehtyy ajankohtaisiin tutkimustuloksiin. Opiskelija kykenee tarkastelemaan persoonallisuutta myös luovuuden, hyvinvoinnin, häiriöiden ja älykkyyden näkökulmasta. Opiskelija kykenee tarkastelemaan persoonallisuutta suhteessa vallitsevaan kulttuuriin.

Työtavat: luennot (20 t) ja kirjallisuus:

Pervin, *The science of personality*, Wiley 1996.

Kirja tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä

Edeltävät opinnot: P3 Persoonallisuuspsykologia I.

Suositus suoritusajankohdaksi: 2. opintovuosi, 1. periodi.

Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 35 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama, ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

A2 Kehitys- ja ikäkausipsykologia II (5 op/3 ov)

Opiskelija oppii, miten elämäntapa- ja siirtymäteoriat selittävät ihmisen toiminnassa ja käyttäytymisessä havaittavaa jatkuvuutta ja muutosta. Opiskelija ymmärtää, miten kehitykseen vaikuttavat yksilö- ja ympäristötekijät voivat toimia perhe-elämän, terveydentilan ja työuran laatuun vaikuttavina riskitekijöinä tai suojaavina tekijöinä. Opiskelija tutustuu myös vanhuusiän elämään laatuun vaikuttaviin neurologisiin sairauksiin ja niiden puhkeamiseen vaikuttaviin yksilö- ja ympäristötekijöihin.

Työtavat: luennot (16 t), artikkeliseminaari (10 t), luennoilla ilmoitettava artikkelikokoelma ja kirjallisuus:

Bee, Lifespan development, HarperCollins 1998 (kappaleet 11–19).

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Edeltävät opinnot: P1 Kehitys- ja ikäkausipsykologia I.

Suositus suoritusajankohdaksi: 2. opintovuosi, 2. periodi.

Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 35 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama, ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

A3 Neuropsykologia II (5 op/3 ov)

Opiskelija oppii tuntemaan käyttäytymiseen vaikuttavien biologisten järjestelmien toimintaa ja näiden järjestelmien toiminnassa olevien häiriöiden vaikutuksia käyttäytymiseen. Erityisesti keskitytään hermoston toiminnan ja käyttäytymisen välisen suhteen tarkasteluun.

Työtavat: luennot (24 t) ja kirjallisuus:

Kalat, Biological psychology, 4. tai 5. painos, Wadsworth 1992 tai uudempi painos.

Kirja tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu erikseen sovittavana ajankohtana.

Edeltävät opinnot: P2 Kognitiivinen ja neuropsykologia I.

Suositus suoritusajankohdaksi: 2. opintovuosi, 3. periodi.

Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 35 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama, ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

A4 Kognitiivinen psykologia II (5 op/3 ov)

Opiskelija oppii tuntemaan kognitiivisen psykologian nykyisin vallitsevia teorioita erilaisten kognitiivisten perusprosessien tutkimuksen alueella. Tavoitteena on myös oppia ymmärtämään, kuinka kognitiivinen psykologia ja kognitiivinen neurotiede vaikuttavat toistensa teorianmuodostukseen ja kehitykseen.

Työtavat: luennot (24 t) ja kirjallisuus:

Eysenck, Keane, Cognitive psychology: A student's handbook, Psychology Press 2000.

Kirja tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu erikseen sovittavana ajankohtana.

Edeltävät opinnot: P2 Kognitiivinen ja neuropsykologia I

Suositus suoritusajankohdaksi: 2. opintovuosi, 4. periodi.

Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 35 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama, ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

A5 Emootio ja motivaatio (5 op/3 ov)

Tavoitteena on, että opiskelija tuntee ja ymmärtää emootiotutkimuksen historiaa ja teoreettisia kysymyksiä. Opiskelija saa jakson aikana tutkimuksellista tietoa emootioiden kehittymisestä ja adaptiivisesta merkityksestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä. Jaksolla käsitellään emootioiden yhteyttä mielenterveyteen, sosiaalisiin suhteisiin ja kognitiivisiin toimintoihin. Lisäksi tarkastellaan emootioiden erityiskysymyksiä. Tavoitteena on myös, että opiskelija tutustuu emootiotutkimuksen asetelmiin ja tuloksiin.

Työtavat: Luennot (20 t), esitelmä emootiotutkimuksesta (16 t) ja kirjallisuus:

1. **Oatley, Jenkins**, Understanding emotions, Blackwell 1996.

2. **Salmela-Aro, Nurmi**, Mikä meitä liikuttaa?, PS-kustannus 2002.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Edeltävät opinnot: P2 Kognitiivinen ja neuropsykologia I ja P5 Terveyden ja mielenterveyden psykologia.

Suositus suoritusajankohdaksi: 2. opintovuosi, 3. periodi.

Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 35 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama,

ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

A6 Terveyden ja mielenterveyden psykologia II (5 op/3 ov)

Tavoitteena on, että opiskelija tuntee ja ymmärtää mielenterveyshäiriöiden selitysmallit ja niiden merkityksen diagnooseissa ja hoidossa sekä mielenterveyden kysymyksiä kognitio-, emotioni-, motivaatio- ja aivotutkimuksen näkökulmista. Opiskelijan tulisi myös tuntea yksilöllisten erojen merkitys mielenterveyshäiriöiden kehitymisessä ja kuntoutuksessa. Jaksolla perehdytään myös mielenterveyshäiriöiden ennaltaehkäisyyn ja yhteiskunnalliseen terveyden edistämiseen. Tavoitteena on tarkastella psykiatristen häiriöiden luokittelua, oireiden mittaamista ja ajankohtaisia tieteellisiä kysymyksiä sekä perehtyä oireiden syntyhistoriaan aikuisilla, analysoida esimerkkitaupauksia ja käyttää ainakin yhtä oireimittaria. Työtavat: luennot (20 t), itsenäinen tietoverkko-opiskelu (16 t) ja kirjallisuus:

1. **Davison, Neale**, *Abnormal psychology: An experimental clinical approach*, Wiley 1996 tai uudempi painos.
 2. **Hammen**, *Depression*, Psychology Press 1997.
 3. **Rachman**, *Anxiety*, Psychology Press 1998.
- Luento- ja kirjallisuuskulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Edeltävät opinnot: P2 Kognitiivinen psykologia ja neuropsykologia I ja P5 Terveyden ja mielenterveyden psykologia I.

Suositus suoritusajankohdaksi: 3. opintovuosi, 1. periodi. Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 35 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama, ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

A7 Työ- ja organisaatiopsykologia (5 op/3 ov)

Opiskelija tutustuu työ- ja organisaatiopsykologian peruskysymyksiin: työtehtävien ja työsuoritusten arviointi ja suunnittelemisen, työhyvinvointi, johtaminen ja organisaatioiden toiminta.

Työtavat: luennot (24 t) ja kirjallisuus:

Chmiel (ed.), *Introduction to work and organizational psychology*, Blackwell 2000.

Luento- ja kirjallisuuskulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Edeltävät opinnot: P3 Persoonallisuuspsykologia I

ja P5 Terveyden ja mielenterveyden psykologia I. Suositus suoritusajankohdaksi: 2. opintovuosi, 1. periodi.

Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 35 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama, ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

A8 Psykologian tutkimusmenetelmät II: kokeellinen tutkimus (5 op/3 ov)

Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin kokeellisiin tutkimusasetelmiin sekä perehdytään näissä tarvittaviin tilastollisiin menetelmiin.

Työtavat: luennot ja harjoitukset (36 t), pienimuotoinen ryhmätyönä toteutettava kokeellinen tutkimus ja kirjallisuus:

1. **Howell**, *Statistical methods for psychology*, Duxbury Press 1982 tai uudempi.
2. **Metsämuuronen**, *SPSS aloittelevan tutkijan käytössä*, International Methelp 2000.
3. **Metsämuuronen**, *Kokeellisen tutkimuksen perusteet ihmistieteissä*, International Methelp 2005.

Kirjat tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan luentojen yhteydessä.

Edeltävät opinnot: Kaikilta opiskelijoilta edellytetään suoritetuksi P4 Psykologian tutkimusmenetelmät I. Lisäksi yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan opiskelijoilta edellytetään suoritetuksi tiedekunnan yhteisten opintojen jakso Tilastotieteen ja SPSS:n perusteet ja muiden tiedekuntien opiskelijoilta vastaavat opinnot jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Suositus suoritusajankohdaksi: 3. opintovuosi, 1.–2. periodi.

Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 10 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama, ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

A9 Kandidaatin tutkielma (10 op/6 ov)

Opiskelija perehtyy psykologisen tutkimuksen eri vaiheisiin (ongelman rajaaminen, hypoteesien muotoileminen, tiedonkeruu- ja analyysimenetelmien valitseminen, aineiston kerääminen ja tutkimusaineiston raportoiminen) suorittamalla pienimuotoisen empiirisen tutkimuksen. Opiskelija opettelee myös tiedonhakutaitoja, aineistonkäsittelyä, tieteellistä argumentointia ja tutkijana esiintymistä (vuorovaikutus tutkittavien kanssa,

tutkimustulosten esitleminen erilaisille yleisöille). Tutkimusseminaarin suorittaminen antaa valmiudet itsenäiseen tiedonhankintaan ja tutkijan ohjauksessa suoritettavaan tutkimustyöhön. Seminaarissa kirjoitetaan empirinen tutkimusraportti, joka on laajuudeltaan 20–30 tekstisivua. Tutkimusraportti hyväksytään psykologian kandidaatin tutkinnon opinnäytteeksi. Opinnäytteeksi hyväksytään myös suppeampi tieteellinen artikkeli.

Työtavat: seminaari (30 t, 4 ryhmää, 7 opiskelijaa/ryhmä) ja seminaarissa jaettava kirjallisuus.

Opintojakson yhteydessä kirjoitetaan myös kandidaatin tutkinnon kypsyysnäyte ja suoritetaan tiedekunnan yhteisten opintojen jakso Tiedonhankintataidot aineopinnoissa (1 op) sekä kieli- ja viestintäopintoihin kuuluvia suomen kielen opintoja (2 op).

Edeltävät opinnot: Psykologian perusopinnot (P1–P5) ja A8 Psykologian tutkimusmenetelmät II.

Suositus suoritusajankohdaksi: 3. opintovuosi, 3.–4. periodi, jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Opintojaksolle otetaan ainoastaan pääaineopiskelijoita.

Psykologin ammattikäytäntö I (10 op/6 ov)

A10 Asiakassuhde, ammatillinen keskustelu, haastattelu ja neuvonta (3 op/2 ov)

Ammatillinen keskustelu ja sen vaatimat vuorovaikutustaidot ovat keskeinen psykologin rooliin liittyvä kompetenssi. Opintojaksolla perehdytään psykologin ammattirooliin ja sen asettamiin vaatimuksiin sekä ammatillisen keskustelun muotoihin. Lisäksi harjoitellaan haastattelun ja neuvonnan perustaitoja.

Työtavat: Seminaari (12 t), harjoitukset (18 t), itsenäinen työskentely ja kirjallisuus:

1. **Egan**, The skilled helper: A systematic approach to effective helping, Chapman & Hall 2000
tai **Egan** The skilled helper: A problem-management and opportunity-development approach to helping, Brooks/Cole 2004 sekä seuraavat teokset jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan:
2. **Burgoon, Buller, Woodall**, Nonverbal communication: The unspoken dialogue, McGraw-Hill 1996.
3. **Johnson, Johnson**, Joining together: Group theory and group skills, AllynBacon 1997.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu erikseen ilmoitettavana ajankohtana.

Edeltävät opinnot: Psykologian perusopinnot (P1–P5) ja A11.1 Tutustuminen psykologin työhön.

Suositus suoritusajankohdaksi: 3. opintovuosi, 3. periodi.

Opintojaksolle otetaan ainoastaan pääaineopiskelijoita.

A11 Psykologin ammatilliset taidot (2 op/1 ov)

Opintojakso koostuu kahdesta osasta: Tutustuminen psykologin työhön ja Tapausseminaarit

A11.1 Tutustuminen psykologin työhön (1 op/0,5 ov)

Opiskelija saa jakson aikana tietoa psykologin työstä.

Työtavat: työpaikkavierailut, haastattelut ja kirjallinen raportti.

Edeltävät opinnot: Psykologian perusopinnot (P1–P5).

Suositus suoritusajankohdaksi: 2. opintovuosi, 4. periodi.

Opintojaksolle otetaan ainoastaan pääaineopiskelijoita.

A11.2 Tapausseminaarit (1 op/0,5 ov)

Opiskelija oppii jakson aikana ammatillisia taitoja tutustumalla psykologin työssä käytettäviin tutkimus- ja interventiomenetelmiin tapausesimerkkin avulla.

Työtavat: seminaari (24 t).

Edeltävät opinnot: Psykologian perusopinnot (P1–P5).

Suositus suoritusajankohdaksi: 2. opintovuosi, 1.–4. periodi.

Opintojaksolle otetaan ainoastaan pääaineopiskelijoita.

A12 Harjoittelu I: Ammatillinen tai tutkimusharjoittelu (5 op / 3 ov)

Opiskelija oppii jakson aikana ammatillisia tai tutkimuksellisia taitoja. Jakson aikana suoritetaan 4 työviikkoa vastaavan tuntimäärän pituinen jakso työtehtäviä psykologiaa soveltavissa työpaikoissa tai laitoksen tutkimusryhmissä.

Työtavat: työtehtävät (130 t) ja seminaari jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Edeltävät opinnot: Psykologian perusopinnot (P1–P5).

Suositus suoritusajankohdaksi: voi suorittaa milloin tahansa aineopintojen aikana (2. ja 3. opintovuosi).

Opintojaksolle otetaan ainoastaan pääaineopiskelijoita.

Syventävät opinnot (150 op)

(vanhan tutkintojärjestelmän mukaan psykologian syventävät opinnot 60 ov, tarkemmat ohjeet alla)

Psykologian syventävien opintojen suorittaminen antaa valmiudet uuden psykologisen tiedon ihmiseen tuottamiseen ja sen soveltamiseen ihmisten elämänlaadun parantamiseksi. Sekä tieteellisesti että ammatillisesti suuntautuneiden opintojen tavoitteena on, että opiskelija tulee tietoiseksi psykologisen tiedon soveltamiseen liittyvistä eettisistä periaatteista.

Psykologian syventävien opintojen suorittaminen edellyttää, että pääaineopiskelija on suorittanut psykologian perus- ja aineopinnot. Sivuaineopiskelijan tulee olla suorittanut 25 op perusopintoja ja 40 op aineopintoja tai vanhojen tutkintovaatimusten mukaiset perus- ja aineopinnot, päästäkseen suorittamaan opintojaksot S1 Psykologian tutkimusmenetelmät III, S2 Loppuentti, S11 Täydennyntti ja S10 Muut opinnot.

Asetuksen 318/1996 mukaista tutkintoa suorittavat pääaineopiskelijat (katso ”Tutkinnon rakenne syksyllä 2004 tai aiemmin aloittaneet”, ”vanha tutkintorakenne”), suorittavat syventävistä opinnoista opintojaksot S1–S5 ja S9 sekä S6:sta 4 ov vastaavan opettajan ohjeiden mukaan. Psykologian syventävistä opinnoista kertyy näiden opintojen jälkeen 60 ov. Psykologian syventävien opintojen suorittaminen edellyttää, että pääaineopiskelija on suorittanut psykologian perus- ja aineopinnot.

Sivuaineopiskelijoista jotka ovat suorittaneet vanhojen tutkintovaatimusten mukaiset perus- ja aineopinnot, voidaan valita korkeintaan kaksi opiskelijaa syksyllä 2005 ja syksyllä 2006 suoritamaan opintojaksoja S3 ja S4. Valintamenettelystä ilmoitetaan erikseen laitoksen verkkosivuilla.

Tieteellisesti suuntautuneet opinnot (57 op/30 ov)

S1 Psykologian tutkimusmenetelmät III: monimuuttujamenetelmät ja testiteoria (7 op/4 ov)

Opiskelija perehtyy monimuuttujamenetelmiin kuten faktorianalyysiin, regressioanalyysiin sekä differentiaalipsykologian ja testiteorian käsitteisiin.

Työtavat: luennot ja harjoitukset (36 t), kirjallisuus:

1. **Nummenmaa**, Käyttäytymistieteiden tilastolliset menetelmät, Tammi 2004.
2. **Howell**, Statistical methods for psychology, Duxbury Press 1982 tai uudempi painos.
3. **Metsämuuronen**, Monimuuttujamenetelmien perusteet SPSS-ympäristössä, International Methelp 2001.
4. **Thorndike**, Measurement and evaluation in psychology and education, 6. painos, Prentice-Hall 1997.

Kirjat tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu erikseen sovittavana ajankohtana.

Edeltävät opinnot: Psykologian perusopinnot (P1–P5) ja A8 Psykologian tutkimusmenetelmät II.

Suositus suoritusajankohdaksi: 4. opintovuosi, 1.–2. periodi.

Opintojaksolle otetaan pääaineopiskelijoiden lisäksi 10 sivuaineopiskelijaa psykologian opintopistemäärän perusteella. Mikäli tämä on sama, ratkaistaan valinta kaikkien opintosuoritusten kokonaismäärän perusteella.

S2 Loppuentti I (5 op/3 ov) ja II (5 op/3 ov)

Tavoitteena on syventää opiskelijan tietämystä kahdella psykologian sisältöalueella (kasvatus- ja kehityspsykologia, persoonallisuuspsykologia, kognitiivinen ja neuropsykologia, terveyden ja mielen terveyden psykologia, työ- ja organisaatiopsykologia, psykologinen tutkimus).

Työtavat: Sisältöalueiden kirjallisuus tentitään erikseen, tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä. Kirjallisuus valitaan pääsääntöisesti vastaavien opettajien esittämästä kirjallisuusluettelosta.

Edeltävät opinnot: sivuaineopiskelijat aineopinnot A1–A8.

Suositus suoritusajankohdaksi: 5. opintovuosi, 3.–4. periodi.

S3 Pro gradu -tutkielma (40 op/20 ov)

Opiskelija perehtyy valitsemaansa tutkimusongelmaan, siihen liittyvään aikaisempaan tutkimukseen sekä teorioihin ja malleihin. Tavoitteena on oppia hankkimaan ja jäsentämään tieteellistä tietoa. Seminaareissa harjoitellaan tieteellistä kirjoittamista, tulosten analyysiä, raportointia ja tulkintaa. Tutkimusaiheet tulevat pääsääntöisesti laitoksen tutkimusprojekteista.

Työtavat: osallistuminen ohjausseminariin, pro gradu -tutkielma. Seminaariin osallistutaan vain yhtenä lukuvuonna, vaikka pro gradu -tutkielman tekemiseen käytettäisiin tätä enemmän aikaa.

Edeltävät opinnot: Psykologian aineopinnot.

Suositus suoritusajankohdaksi: 4.–5. opintovuosi, ennen Harjoitella II:n suorittamista. Opintojaksolle otetaan ainoastaan pääaineopiskelijoita.

Psykologian ammattikäytäntö II (45 op/23 ov)

Opintokokonaisuuden tavoitteena on perehdyttää opiskelija psykologian ammattikäytäntöön ja psykologin työssä vaadittaviin työtapoihin ja -menetelmiin.

S4 Psykologinen arviointi I (10 op/4 ov)

Opintojaksolla opiskelija perehtyy psykologiseen arviointiprosessiin: käytettäviin menetelmiin, niiden perusteisiin, tulosten tulkintaan ja lausunnointiin. Opintojakson ensimmäisen periodin aikana tutustutaan tärkeimpiin Suomessa käytettäviin lasten psykologisiin arviointimenetelmiin ja testeihin ongelmalähtöisesti aitojen asiakastapausten pohjalta sekä harjoitellaan psykologista arviointia toteuttamalla ainakin yksi aito psykologinen tutkimus ja/tai ongelmatilanteen analysointi ja sen raportointi. Toisen jakson keskeisenä sisältönä on psykologinen yksilötutkimus ja ongelmatilanteen kartoittaminen käyttäytymisanalyysin avulla.

Työtavat: Luennot (24 t), harjoitukset ja työnohjaus (24 t), työnohjausta oman asiakkaan tutkimisesta ja lausunnon kirjoittamisesta, opintokäyntejä (3 x 2 t) ja kirjallisuus:

1. **Kaplan, Saccuzzo**, Psychological testing: Principles, applications, and issues, Chapman & Hall 2000.
2. **Lyytinen, Ahonen, Korhonen, Korkman, Riita**, Oppimisvaikeudet: neuropsykologinen näkökulma, WSOY 2002.

3. Erikseen ilmoitettavat tieteelliset artikkelit. Opintojakson suorittaminen edellyttää sekä aktiivista osallistumista luennoille ja harjoituksiin että harjoituksissa annettujen kotitehtävien tekemistä. Luennot ja niihin liittyvä kirjallisuus tentitään jakson päätteeksi järjestettävässä kuulustelussa. Harjoitusten yhteydessä tutustuttava artikkeli ja kirjallisuus, mm. testikäsitteitä tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan. Edeltävät opinnot: Psykologin ammattikäytäntö I. Suositus suoritusajankohdaksi: 4. opintovuosi, 1.–2. periodi.

S5 Psykologinen arviointi II (10 op/4 ov)

Opiskelija perehtyy psykologiseen arviointiprosessiin ja arvioinnissa käytettäviin menetelmiin, niiden perusteisiin, tulosten tulkintaan ja lausunnointiin. Keskeisenä sisältönä kolmannen periodin aikana on työikäisten psyykkisen tilan ja työkyvyn arviointi ja neljännellä periodilla aikuisten neuropsykologinen tutkimus ja arviointi. Opintojaksolla tutustutaan tärkeimpiin Suomessa käytettäviin aikuisten, työikäisten ja vanhusten arviointimenetelmiin ja testeihin ongelmälähtöisesti aitojen asiakastapausten pohjalta sekä harjoitellaan psykologista arviointia toteuttamalla itse tai seuraamalla ainakin yhden aidon tutkimuksen ja/tai ongelmatilanteen analysointia ja sen raportointia.

Työtävät: Luennot (26 t, josta mahdollisesti osa yhteistyössä muiden psykologian laitosten kanssa), harjoitukset ja työnohjaus (36 t), työnohjatusta oman asiakkaan tutkimisesta ja lausunnon kirjoittamisesta, opintokäynnit (3 x 2 t), kirjallisuus:

1. **Kaplan, Saccuzzo**, Psychological Testing: Principles, applications and issues, Chapman & Hall 2000.
2. **Psykologiliitto**, Psykologin ammattietäinen paketti, Psykologiliitto 2000.
3. **American Psychological Association**, Standards for educational and psychological testing, American Psychological Association 1999.

Luennot ja niihin liittyvä kirjallisuus tentitään jakson päätteeksi järjestettävässä kuulustelussa. Harjoituksissa käsiteltävät artikkelit ja testikäsitteitä tentitään jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Opintojakson yhteydessä suoritetaan myös psykologian laitosten yhteistyönä tuottama opintojakso ”Mitä nuoren psykologin tulee tietää” (luennot 16 t).

Edeltävät opinnot: S4 Psykologinen arviointi I. Suositus suoritusajankohdaksi: 4. opintovuosi, 3.–4. periodi.

S6 Psykologiset interventiot (15 op/9 ov)

Opiskelija perehtyy terveyden ja mielenterveyden interventiomenetelmiin sekä interventiotutkimukseen. Jakson aikana opiskelijat hoitavat itsenäisesti 1–2 asiasta opetuslinikassa. Samalla he opettelevat toimintaa työnohjaustilanteissa sekä psykologisten hoitojen arviointia. Opiskelijat tutustuvat ajankohtaiseen interventiotutkimukseen artikkeliresepteillä, harjoittelevat työnohjausta, esiintymistä tapausseminaareissa sekä kehittävät henkilökohtaisia taitojaan koulutusterapiaseminaareissa. Jakson opinnoissa ja asiakastyössä käsitellään pääasiassa terveyden ja mielenterveyden kysymyksiä.

Työtävät: Luennot (52 t) työnohjaus (36 t), harjoitukset ja seminaarit (27 t), kirjallisuus ja oheiskirjallisuus:

1. **Barlow** (ed.), Clinical handbook of psychological disorders, Guilford 1993 tai uudempi painos.
2. **Mash, Wolfe**, Abnormal child psychology, Wadsworth 1999.

Kirjallisuus suoritetaan jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Edeltävät opinnot: S4 Psykologinen arviointi I ja S5 Psykologinen arviointi II.

Suositus suoritusajankohdaksi: 5. opintovuosi, 1.–4. periodi. Puolet opiskelijoista suorittaa asiakastapaamiset ja siihen liittyvän työnohjauksen (36 t) syyslukukauden periodeissa 1 ja 2, puolet kevätlukukauden periodeissa 3 ja 4.

Valinnaiset interventiokurssit (10 op/6 ov):

Valinnaisista interventiokursseista suoritetaan joko S7 Lasten interventiot (10 op) tai S8 Aikuisten interventiot (10 op). Lasten interventiojaksoon otetaan korkeintaan 12 opiskelijaa.

S7 Lasten interventiot (10 op/6 ov)

Opiskelija perehtyy lasten kasvatukselliseen ja neuropsykologiseen kuntoutukseen ja interventioihin. Opiskelijat tekevät omalle asiakkaalleen opetuslinikassa kuntoutustutkimuksen ja kuntoutussuunnitelman. He osallistuvat lasten kuntoutusryhmän toimintaan aluksi seuraamalla ryhmän toimintaa, myöhemmin osallistumalla apuohjaaja-

na kuntoutuksen suunnitteluun ja ryhmän ohjaamiseen. Kurssin yhteydessä luetaan ajankohtaisia lasten kuntoutusta koskevaa kirjallisuutta ja artikkeleita.

Työtavat: 1 ja 2. periodi: harjoitukset (24 t), työnohjaus (20 t), oma tutkimuslapsen tutkimus ja siihen liittyvät konsultaatiokäynnit koululla tai päiväkodissa ja ryhmäkuntoutuksen seuraaminen (6 t).

3. ja 4. periodi: seminaari, ryhmäkuntoutuksen seuraaminen, kuntoutuksen suunnittelu ja osallistuminen kuntoutukseen apuohjaajana opetuskliniikassa (20 t), ryhmäkuntouttajien koulutukseen osallistuminen (12 t) ja työnohjaus (10 t), kirjallisuus:

1. **Ahonen, Aro** (toim.), Oppimisvaikeudet, Kuntoutus ja opetus yksilöllisen kehityksen tukena, PS-kustannus 1999.
2. **Nieminen ym.**, TOTAKU Toiminnanohjauksen ja tarkkaavaisuuden ryhmäkuntoutus, Tampereen yliopiston psykologian laitos 2000.
3. Ajankohtaisia artikkeleita lasten kuntoutuksesta.

Kirjallisuus suoritetaan jaksosta vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Edeltävät opinnot: S4 Psykologinen arviointi I ja S5 Psykologinen arviointi II.

Suositus suoritusajankohdaksi: 5. opintovuosi, 1.–4. periodi.

S8 Aikuisten interventiot (10 op/6 ov)

Opintojakso koostuu yhteisistä ja valinnaisista opinnoista. Yhteiset opinnot: moniammatillinen asiakastyö (3 op) ja kuntoutuspsykologia (3 op). Valinnaisista opinnoista suoritetaan joko työ- ja organisaatiopsykologia (4 op) tai neuropsykologinen kuntoutus (4 op).

S8.1 Moniammatillinen asiakastyö (3 op/2 ov)

Opintojakson aikana opiskelija tutustuu ja osallistuu moniammatilliseen asiakastyöhön. Jakso sisältää tutustumisen kuntoutusyksikön toimintaan (moniammatillinen klinikajakso) ja moniammatillisen haastatteluharjoituksen (moniammatillinen asiakkaan kohtaaminen). Jakso toteutetaan yhteistyössä lääketieteen, sosiaalityön ja terveystieteen opiskelijoiden kanssa.

Työtavat: moniammatillinen klinikajakso: seminaari (4 t), harjoitukset (16 t); moniammatillinen asiakkaan kohtaaminen: seminaari (2 t), harjoitukset (8 t)

Edeltävät opinnot: S4 Psykologinen arviointi I ja S5 Psykologinen arviointi II.

Suositus suoritusajankohdaksi: 5. opintovuosi, 1.–4. periodi.

S8.2 Kuntoutuspsykologia (3 op/2 ov)

Opintojakson aikana opiskelija tutustuu kuntoutuslaitoksen toimintaan, tekee yksilöhaastatteluja, ohjaa kuntoutusryhmiä, tutustuu kuntoutustoiminnan arviointiin sekä harjoittelee tutkimustiedon välittämistä henkilökunnalle.

Työtavat: Kahden päivän harjoittelujakso kuntoutuslaitoksessa (24 t), seminaarit (4 t).

Edeltävät opinnot: S4 Psykologinen arviointi I ja S5 Psykologinen arviointi II.

Suositus suoritusajankohdaksi: 5. opintovuosi, 1.–4. periodi.

Aikuisten interventiot: Vaihtoehtoiset opinnot

Opiskelijat, jotka osallistuvat aikuisten interventiojaksolle valitsevat joko työ- ja organisaatiopsykologia tai neurologinen kuntoutus -opintojakson.

S8.3 Työ- ja organisaatiopsykologia (4 op/2 ov)

Opiskelija perehtyy työ- ja organisaatiopsykologiassa käytettäviin arviointi- ja interventiomeneelmiin sekä moniammatilliseen työskentelyyn. Opiskelijat tekevät jakson aikana työ- ja organisaatiopsykologian projekteja erilaisissa työyhteisöissä.

Työtavat: työnohjaus (12 t), asiakastyötä työyhteisöissä, kirjallisuus:

Ajankohtaisia artikkeleita ja kirjan kappaleita, jotka luetaan vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Edeltävät opinnot: S4 Psykologinen arviointi I ja S5 Psykologinen arviointi II.

Suositus suoritusajankohdaksi: 5. opintovuosi, 1.–4. periodi.

S8.4 Neuropsykologinen kuntoutus (4 op/2 ov)

Opiskelija perehtyy neuropsykologisessa kuntoutuksessa käytettäviin arviointi- ja interventiomeneelmiin sekä moniammatilliseen työskentelyyn. Opiskelijat tekevät jakson aikana tutkimuksia ja interventioita neuropsykologian yksikössä.

Työtavat: työnohjaus (12 t), asiakastyötä neuropsykologian yksikössä, kirjallisuus:

Ajankohtaisia artikkeleita ja kirjan kappaleita, jotka luetaan vastaavan opettajan ohjeiden mukaan.

Edeltävät opinnot: S4 Psykologinen arviointi I ja

S5 Psykologinen arvionti II.

Suositus suoritusajankohdaksi: 5. opintovuosi, 1.–4. periodi.

S9 Harjoittelu II: ammatillinen harjoittelu (30 op/18 ov)

Jakson aikana opiskelija perehtyy psykologin ammattikäytäntöön ja psykologin työssä vaadittaviin työtapoihin ja -menetelmiin. Tavoitteena on syventää psykologin työtehtävissä tarvittavia ammattitaitoja. Harjoittelussa opiskelija perehtyy myös psykologisten palvelujärjestelmien toimintaan sekä psykologin työn eettisiin lähtökohtiin ja velvoitteisiin. Työharjoittelussa opiskelija työskentelee yhdellä sovellutusalueella. Opiskelija osallistuu useisiin asiakastilanteisiin, osallistuu moniammatillisiin kokouksiin (esim. hoitotiimit, neuvottelut, rekrytoinnin työtaluspalaverit yms.), hoitaa itsenäisesti interventioprosessin tai vastaavan muutosprosessin, laatii useita lausuntoja tai vastaavia yhteenvetoja sekä pitää ainakin yhden koulutustilaisuuden tai esitelmän työpaikan henkilöstölle tai muulle vastaavalle ryhmälle.

Työtavat: Harjoittelunohjausseminaari (14 t), pienryhmätyöskentely, kirjallisuus harjoittelun ohjaajan ohjeiden mukaan, 5 kuukauden työharjoittelu, harjoittelukertomus ja loppukeskustelu

Edeltävät opinnot: Psykologin ammattikäytäntö II
Suositus suoritusajankohdaksi: 5. opintovuosi, 3.–4. periodi tai 6. opintovuosi, 1.–2. periodi.
Opintojaksolle otetaan ainoastaan pääaineopiskelijoita.

S10 Muut opinnot (18 op/11 ov)

Jaksoon voidaan sisällyttää sivuaineita, kuten moniammatillisesti kytkeytyneitä sivuaineita (esimerkiksi terveystiede, sosiaalityö, yrityksen hallinto), Psykonetin yliopistoverkosto-opintoja ja/tai tiedekunnan yhteisiä maisteritasoisia metodio-pintoja.

Suositus suoritusajankohdaksi: 4.–5. opintovuosi.

S10.1 Äkilliset traumaattiset kriisit ja niiden käsittely (4 op/2,5 ov)

Äkilliset traumaattiset kriisit ovat yksi psykologisen intervention kohde. Jaksolla opiskelija perehtyy psyykkisten kriisien muotoihin, traumatisoitumiseen sekä traumojen hoitomenetelmiin. Erityisesti tutustutaan ensivaiheen kriisityöhön harjoittelemalla debriefing-istuntojen vetämistä. Työtavat: Luennot (16 t), harjoitukset (16 t) ja kirjallisuus:

Saari, *Kuin salama kirkkaalta taivaalta*, Otava 2000.

Kuulustelu tiedekunnan yleisenä kuulustelupäivänä.

Edeltävät opinnot: aineopintojaksot A1–A8.

Suositus suoritusajankohdaksi: 4. tai 5. opintovuosi, 3. periodi.

Opintojaksolle otetaan ainoastaan pääaineopiskelijoita.

S11 Täydennystentti sivuaineopiskelijoille (10 op/6 ov)

Alla lueteltuja käsikirjoja tentitään so-pimuksen mukaan tiedekunnan yleisenä tenttipäivänä:

1. **Anderson, Herriot** (eds.), *International handbook of selection and assessment*, Wiley 1997.
2. **Bergin, Garfield** (eds.), *Handbook of psychotherapy and behavior change*, 4.painos, Wiley 1994.
3. **Dunnette, Hough** (eds.), *Handbook of industrial and organizational psychology*, vol. 2, 2. painos, Consulting Psychologists Press 1991.
4. **Furnham**, *The psychology of behaviour at work: The individual in the organization*, Psychology Press 1997.
5. **Higgins, Sorrentino** (eds.), *Handbook of motivation and cognition*, vol. 1 ja 2, McGraw-Hill 1990.
6. **Koch, Leary** (eds.), *A century of psychology as science*, American Psychological Association 1992.
7. **Lindsay, Powell** (eds.), *The handbook of clinical adult psychology*, 2. painos, Routledge 1994.
8. **Pierce, Lakey, Sarason, Sarason** (eds.), *Sourcebook of social support and personality*, Plenum Press 1997.

Edeltävät opinnot: 65 op/39 ov perus- ja aineopinnot.

Opintojakso on ainoastaan sivuaineopiskelijoille.

Ohjeelliset opintojen ajoitukset

Psykologian kandidaatin tutkinto

1. vuosi 60 op				
	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi
pääaine	P1 Kehitys- ja ikäkausipsykologia I, 5 op/3 ov Intensiivijakso, 3 op (sisältyy tiedekunnan yhteisiin opintoihin)	P2 Kognitiivinen psykologia ja neuropsykologia I, 5 op/3 ov	P3 Personallisuus-psykologia I, 5 op/3 ov P4 Psykologian tutkimusmenetelmät I (alkaa), 5 op/3 ov	P5 Terveyden ja mielenterveyden psykologia I, 5 op/3 ov P4 Psykologian tutkimusmenetelmät I (jatkuu)
yhteiset opinnot	Orientoivat opinnot ja HOPS, 2 op Yhteiskuntatieteiden ajankohtaisia kysymyksiä, 3 op/2 ov Tiedonhankinnan perusteet, 2 op/1 ov Tietotekniikka, 3 op/2 ov	Johdatus tieteelliseen ajatteluun ja tutkimukseen, 2 op/1 ov	Yhteiskuntatieteiden teoriat (alkaa), 5 op/3 ov	Yhteiskuntatieteiden teoriat (jatkuu)
kieliopinnot	Vieraan kielen kirjallinen taito (alkaa), 3 op/2 ov (tai 3.–4. periodi)	Vieraan kielen kirjallinen taito (jatkuu)	Tieteellinen kirjoittaminen, luennot, 1 op (tai 4. periodi)	
sivuaine	Vähintään 11 op sivuaineopintoja 1. opintovuoden aikana			

2. vuosi 60 op				
	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi
pääaine	A1 Persoonallisuus-psykologia II, 5 op/3 ov A7 Työ- ja organisaatio-psykologia, 5 op /3 ov A11.2 Psykologin ammatilliset taidot: tapausseminaarit (alkaa), 1 op/0.5 ov A12 Harjoittelu I: ammatillinen tai tutkimusharjoittelu, 5 op/3 ov*	A2 Kehitys- ja ikäkausipsykologia II, 5 op /3 ov A11.2 Psykologin ammatilliset taidot: tapausseminaarit (jatkuu)	A3 Neuropsykologia II, 5 op/3 ov A5 Emootio ja motivaatio, 5 op/3 ov A11.2 Psykologin ammatilliset taidot: tapausseminaarit (jatkuu)	A4 Kognitiivinen psykologia II, 5 op/3 ov A11.1 Psykologin ammatilliset taidot: tutustuminen psykologin työhön, 1 op/0.5 ov A11.2 Psykologin ammatilliset taidot: tapausseminaarit (jatkuu)
yhteiset opinnot		Tilastotiede ja SPSS, 5 op/3 ov (tai periodi 4)		
kieliopinnot	Ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen viestintä yhteiskuntatieteilijöille (3 op), 2. opintovuosi tai myöhemmin Suullinen viestintä (2 op/1 ov) 2. tai 3. opintovuoden aikana			
sivuaine	Vähintään 11–16 op sivuaineopintoja 2. opintovuoden aikana			

* Voi suorittaa milloin tahansa aineopintojen aikana opintovuonna 2 ja 3. Suositellaan suoritettavaksi 3. opintovuonna.

3. vuosi 60 op				
	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi
pääaine	A6 Terveystiedon ja mielenterveyden psykologia II, 5 op/3 ov A8 Psykologian tutkimusmenetelmät II: kokeellinen tutkimus (alkaa), 5 op/3 ov	A8 Psykologian tutkimusmenetelmät II: kokeellinen tutkimus (jatkuu)	A9 Kandidaatin tutkielma (alkaa), 10 op/6 ov A10 Asiakassuhde, ammatillinen keskustelu, haastattelu ja neuvonta, 3 op/2 ov	A9 Kandidaatin tutkielma (jatkuu) Kypsyysnäyte
yhteiset opinnot	Tiedonhankinta aineopinnoissa, 1 op			
kielopinnot	Ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen viestintä yhteiskuntatieteilijöille (3 op), 2. opintovuosi tai myöhemmin Vieraan kielen suullinen taito (3 op) 3. opintovuosi (2 periodia) Suullinen viestintä (2 op) 2. tai 3. opintovuoden aikana		Tieteellinen kirjoittaminen, harjoitukset (2 op), kandidaatin tutkielmaseminaarin yhteydessä	
sivuaine	Vähintään 19–23 op sivuaineopintoja 3. opintovuoden aikana			

Psykologian maisterin tutkinto

1. vuosi 60 op				
	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi
pääaine	S1 Psykologian tutkimusmenetelmät III: monimuuttujamenetelmät ja testiteoria (alkaa) 7 op/4 ov S3 Pro gradu -tutkielma (alkaa), 40 op / 20 ov* S4 Psykologinen arviointi I (alkaa), 10 op/4 ov S10 Muut opinnot 18 op/11 ov**	S1 Psykologian tutkimusmenetelmät III (jatkuu) S4 Psykologinen arviointi I (jatkuu)	S5 Psykologinen arviointi II (alkaa), 10 op/4 ov	S5 Psykologinen arviointi II (jatkuu)
yhteiset opinnot				
kielopinnot	Suosittellaan Kohti gradua -opintojaksoa			
sivuaine				

*Suositellaan tehtäväksi maisteriopintojen 1. ja 2. opintovuoden aikana ennen Harjoittelu II:n suorittamista. Pro gradu -seminariin osallistutaan ainoastaan yhden luvun ajan.

**Suoritetaan maisteriopintojen 1. ja 2. opintovuoden aikana.

2. vuosi ja 3. vuosi slk 90 op				
	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi
pääaine	S6 Psykologiset interventiot (alkaa), 15 op/9 ov Valinnaiset interventiokurssit: S7 Lasten interventiot tai S8 Aikuisten interventiot (alkaa), 10 op/ 6 ov	S6 Psykologiset interventiot (jatkuu) Valinnaiset interventiokurssit: S7 Lasten interventiot tai S8 Aikuisten interventiot (jatkuu)	S2 Lopputentti I, 5 op/3 ov S6 Psykologiset interventiot (jatkuu) Valinnaiset interventiokurssit: S7 Lasten interventiot tai S8 Aikuisten interventiot (jatkuu) S9 Harjoittelu II: ammatillinen harjoittelu, 30 op/18 ov*	S2 Lopputentti II, 5 op/3 ov S6 Psykologiset interventiot (jatkuu) Valinnaiset interventiokurssit: S7 Lasten interventiot tai S8 Aikuisten interventiot (jatkuu)
yhteiset opinnot				
kielopinnot				
sivuaine				

*Suoritetaan maisteriopintojen 2. opintovuoden 3.–4. periodin ja 3. opintovuoden 1.–2. periodin aikana.